

Øster Lindet Sogns Kirkeblad

Nr. 3

September - Oktober - November - December

2026

Tidehverv, en havkat i folkekirkens hyttefad, fylder 100 år

Præstens klumme

For 100 år siden opstod der en form for kirkelig, teologisk og kulturel oprørsbevægelse inden for den danske folkekirke. Den bestod af en ret broget flok af forskellige kirkeligt engagerede personer og præster, og fik navnet "Tidehverv". Det var også navnet på det tidsskrift, som bevægelsen udgav, første gang i oktober 1926. - Tidehverv viste sig straks at være en ægte krasbørstig havkat i det folkekirkelige hyttefad. Det skulle vise sig at blive en af de vigtigste teologiske, kirkelige og samfundsdebatterende bevægelser i det 20. århundrede. Men hvad var problemet, og hvad var baggrunden? Lad os tage baggrunden først.

Baggrunden: Menneskesynet i skyggen af 1. verdenskrig

Kirken og teologien blev efter den 1. verdenskrig aldrig helt den samme igen. I kølvandet på 1. verdenskrigs blodbad og rædsler - som massivt demonstrerede hvor langt mennesker kan føres i ondskab og grusomhed - gik der slet og ret et grundlæggende mentalitetsmæssigt "tidehverv" igennem Europa. Heraf også betegnelsen "Tidehverv", som tidehvervsfolkene tog til sig.

Problemet: "Menneskene er jo gode - men hvorfor er de det så ikke?" (Storm P)

Problemet for Tidehvervs krasse opgør på dansk grund var den totale fallit for det kulturoptimistiske menneskesyn, som den gamle verden før 1. verdenskrig og tilbage til i hvert fald oplysningstiden i 1700-tallet i overvejende grad havde bygget på. Man troede på, at mennesket er godt og kan frelse sig selv gennem moral og gode gerninger. Troen på menneskehedens stadige moralske udvikling fik i 1. verdenskrig et banesår.

Så om ikke før, så har 1. verdenskrig - således påpegede Tidehverv og andre - bevist Luthers opfattelse af syndens radikalitet i mennesket. Mennesket er ifølge Luther uhjælpeligt afhængigt af Guds nåde. Kun gennem syndernes forladelse i Kristus kan det enkelte menneske få et forhold til Gud. Arvesynden er en realitet, og dét må et realistisk menneskesyn bygge på, - det var argumentet.

Opgøret

Tidehverv gik øjeblikkeligt i kødet på visse af sin samtids teologiske og kirkelige tendenser. Og de kritiserede bl.a. toneangivende skikkelsers idealistiske eller oplevelsesreligiøse kristendom. Det gjaldt bl.a. tidens store vækkelsesbevægelser grundtvigianismen og Indre Mission, som Tidehverv kritiserede for at udviske det absolutte skel mellem Gud og menneske, fordi mennesket hos dem skulle

arbejde for sin egen frelse med personlig omvendelse og vækst. Og man kritiserede disse kredses oplevelsesreligiøsitet. Overfor alt dette påpegede Tideherv, at mennesket skulle opfatte sig selv som en synder, der intet selv kunne gøre for at blive frelst, men kun håbe på Guds nåde. Man kan også mere generelt sige, at Tideherv til stadighed tog et opgør med enhver tendens til at lade sig styre af den til enhver tid herskende "tidsånd", - i starten især i kirkeligt og teologisk regi.

Tideherv frem til nu

Det var Tideherv i 20'erne og 30'erne og frem til efter 2. verdenskrig i 1945. Fronterne var især kirkelige og internt teologiske, - men der var også så småt tendenser til kulturkritik og samfundskritik, som senere skulle blive mere tydelige samtidig med den stadige kirkelige og teologiske kritik.

Fra 2. verdenskrigs slutning og til omkring murens fald i 1989 skete der en tiltagende drejning mod kritik af forskellige politiske ideologier og statskritik. Man kritiserede især statens tiltagende rolle som "mor og far" for det enkelte menneske, sådan som den i sin særlige velfærdsideologi blev udrullet fra 1950'erne og sidenhen. Med Søren Krarups stigende rolle og senere formandsskab blev denne tendens tydelig.

Fra murens fald og til nu må man sige at fronterne for Tidehvervs opgør har vekslet alt efter den kirkelige eller kulturelle "tidsånd". I 1990'erne og ind i det nye årtusinde blev tendensen i stigende grad nationalt og kulturelt orienteret. En afgørende sidegren på denne tendens blev da Søren Krarup og Jesper Langballe blev medlemmer af Dansk Folkeparti.

En konstant størrelse er, så vidt jeg kan se, den stålsatte kritik af en følelsesladet kristendom såvel som en til enhver tid herskende "tidsånd". Et oplagt nutidigt mål for tidehvervsfolk, såvel som for undertegnede, vil være identitetspolitik og rettigheds- og selvoffergørelse og dannelsesstab, som plager og truer vores tid.

Tonen i opgøret

Til tider har der for mig at se lydt en berettiget kritik af tonen og sagligheden i Tidehvervs forskellige opgør, og til tider har den skærende eller skingre tone også været parret med en forbløffende eller himmelråbende skråsikkerhed. Det er en bacille der, for mig at se, i mindre eller større grad har forfulgt bevægelsen frem til i dag.

Tidehvervske frugter?

Men når det er sagt, så vil jeg mene at Tideherv også har haft en frugtbar indflydelse på dansk teologi og kirkeliv. Ikke mindst forekommer det mig, at Tideherv fra 1926 til et stykke op i 1960'erne, hvor de såkaldte "tidehvervsgrundtvigske" (herunder K. E. Løgstrup og Knud Hansen) stadig var med ombord, har givet et umisteligt og særdeles vitaminrigt bidrag til dansk kirke, teologi og kultur. Og Tidehvervs stemme i opgøret om menneskesynet har til den dag i dag vist sig nødvendig.

Kirken skal bestemt og helt elementært ikke holde op med at tale om synd, hvis vi oversætter synd med skyld, og skyldens uundgåelighed for at forstå evangeliets glade budskab. Synd udtrykker et realistisk menneskesyn, det fjerner ikke livsmødet og glæden ved livet, syndsbevidsthed er realitetstjekket der åbner for evangeliet og livet.

Erling Kristensen (forkortet af redaktionen)

Nyt fra Menighedsrådet:

Øster Lindet Kirke har fået en ny organist

Karsten Hesse har fået fuldtidsjob i Esbjerg, så vi har fundet en ny organist til Ø. Lindet, nemlig Karin Petersen, som er meget dygtig; hun startede her den 1. august. Karin bor i Starup ved Haderslev med sin familie; samtidig med hun er organist hos os, går hun på videreuddannelse på konservatoriet i Esbjerg. Menighedsrådet føler, vi er heldige at have fået Karin her til. Vi glæder os til samarbejdet. Velkommen til Karin.

Arrangementer:

Onsdag den 2. september kan du komme i Nørkleklub, Sognestuen, Præstegårdsvej 18

Medbring dit strikketøj eller andet nørkleri og tilbring et par timer med andre nørklere. Her kan du få hjælp eller give ideer til andre. Der råhygges kl. 19-22. Der kommer flere datoer hen over vinteren. Lene Hvolby Bennedsen står for disse aftener. Det er gratis.

Høstgudstjeneste søndag den 20. september kl. 10.30, musik fra 10.15

Kl. 10.15 åbnes med god renæssancemusik ved gruppen Sine Nomine, kl. 10.30 er der gudstjeneste, hvor der også bydes på musik undervejs. - Måske er der ikke så mange i området længere, der høster landbrugsvarer, men så høster vi så meget andet godt i vores liv, der er værd at takke for. Denne dag sender vi en stor tak for livet med alt, hvad det rummer.

Koncert med Ria Quist og hendes 5 korsangere 27. september kl. 19.00

Ø. Lindet Kirke er spillet for Trio, som tilbyder os en koncert. Vi er så heldige! Ria Quist fra Ålborg er en ung sanger, sangskriver, komponist, uden syn, men med guitar og et lille kor i ryggen. Hun skriver selv sine numre, det er dansk, det er harmonisk, der er indhold at tænke over, det er et fantastisk tilbud, som du ikke skal snyde dig selv for. Alle Frøs Pastorats konfirmander er inviteret, men der er god plads i kirken til alle, der har lyst til at være med. Og det er ganske gratis.

Onsdag den 7. oktober koncert med FolkLovers

Igen er Ø. Lindet Kirke heldig at få et godt musiktilbud. Denne aften er det med folkemusikerne Hanne og Niels-Jørgen Hvidbjerg fra Hovborg. De spiller skotsk, irsk og dansk folkemusik. Aftenen kalder de Tro, Håb og Kærlighed. Igen en gratis aften for tilhørerne, idet Vejen Kommunes kulturpulje betaler. Der er plads til alle.

Menigheds møde den 18. oktober kl. 9.45-10.45

Efter gudstjenesten kl. 9.00 er der menigheds møde, hvor formanden aflægger årsberetningen og kassereren regnskabet. Herefter er der rig lejlighed til at komme med småt og stort, gode ideer, ris og ros. Menighedsrådet hører meget gerne jeres mening om kirkens arbejde. Der serveres kaffe/ te.

Stillegudstjeneste torsdag den 29. oktober kl. 19.00

En kort gudstjeneste, hvor stilheden, bønner, duftene og eftertænkksomheden får god plads. Lyset er dæmpet, og roen sænker sig. En stemningsfuld stund, som alle kan være med til.

Alle Helgen gudstjeneste søndag den 1. november kl. 18.00

En særlig stemningsfuld gudstjeneste, hvor vi mindes vore døde. Navnene på dem, der er døde i løbet af året, læses op. Der er gjort lidt ekstra ud af musikken, og der er mulighed for at tænde lys i kirken for dem, vi har mistet. Efter gudstjenesten er der fællesspisning i Landsbyhuset for alle interesserede. Det er nødvendigt med tilmelding. Hold øje med opslag.

Fællessangsaften søndag den 22. november kl. 19.30

Denne dag er der ingen gudstjeneste; i stedet mødes vi i kirken om aftenen og synger de sange og salmer, som de fremmødte foreslår. Det er altid meget hyggeligt og uhyjtideligt, og sangene står i kø for at blive sunget. Vi bruger højskolesangbogen. Kom og vær med til en dejlig aften. Undervejs er der en kop kaffe.

Lindehusets Krybbespil fredag den 27. november kl. 15.00

De dejlige børn fra Lindehuset opfører juleevangeliet i et krybbespil i kirken. Børnene er klædt smukt ud og synger og dramatiserer, så vi får julefortællingen på en betagende måde. Alle er velkomne.

Familiegudstjeneste før julemandsvækning søndag den 29. november kl. 13.30

Før vi møder julefamilien foran kirken, mødes vi i kirken til familiegudstjeneste for mødre, fædre, bedsteforældre, gamle tanter og små nisser, måske med røde huer på. Præsten taler her til os alle, og vi skal synge julesalmer, som vi kender og elsker. Efter gudstjenesten følges vi ad til Forsamlingshuset, hvor vi danser, spiser, drikker og synger om træet.

Adventskoncert tirsdag den 1. december kl. 19.30 med Øster Lindet Koret

Koret glæder sig altid særligt til at synge i den lokale kirke, og de har de bedste julesalmer- og sange med. Der bliver velklingende julemusik ved koret, og der er også fællessalmer, som alle kan synge med på. Efter koncerten inviterer menighedsrådet på kaffebord i Forsamlingshuset. Gratis for alle.

Gudstjeneste med ”De ni Læsninger” søndag den 13. december kl. 19.30

Traditionen tro har vi hvert år en aften med læsninger, fællessalmer og kor den tredje søndag i advent. I år medvirker mandskoret ”De hylende Hunde”, det bliver festligt. Lokale menighedsmedlemmer læser ni tekster, der binder aftenen sammen.

Nytårsaftensgudstjeneste torsdag den 31. december kl. 13.30

Årets sidste gudstjeneste, hvor vi bagefter ønsker hinanden godt nytår med en kage og et glas, en meget hyggelig tradition, som du skulle tage og prøve, hvis du endnu ikke har været med til det.

Sognepræster og kirkekontor:

Sognepræst og begravelsesmyndighed	Mail:	Tlf:
Joanna Pedersen, Søndergyden 10, 6630 Rødding	jop@km.dk	2040 8234
Sognepræst Erling Kristensen	erlkr@km.dk	2040 8236
Sognepræst Sara Yun Søgaard	sym@km.dk	2449 3880
Præsteseekretær og kirke- og kulturmedarbejder Louise Jensen	lbyj@km.dk	6150 3453
Kirkekontoret, Nørregade 96, 6600 Vejen	Vejen.sogn@km.dk	7536 2904

Kirkens ansatte:

Graver og kirketjener Helle Mikkelsen	graverosterlindet@gmail.com	2146 7056
Gravermedhjælper Dorte Schilling	graverosterlindet@gmail.com	2146 7056
Organist Karin Petersen	petersen13b@hotmail.com	4159 3437
Kirkesanger Ellinor Jensen	jensen.ellinor@gmail.com	2276 6129

Menighedsråd:

Henning Jensen (formand)	henningjensen812@gmail.com	4017 5277
Ellinor Jensen (kontaktperson, næstformand)	jensen.ellinor@gmail.com	2276 6129
Heidi Rasmussen	heidi@segalt-dk.dk	6111 3167
Allan Jensen (kasserer)	allanjensen_69@hotmail.com	5356 2803
Lene K.H. Bennedsen (sekretær)	lenehb@hotmail.com	4016 0348
Udenfor menighedsråd Ib Clemmensen (kirkeværge)	ibclemme@gmail.com	4158 6009
Fakturaer og mails til menighedsråd sendes til	8953@sogn.dk	

Gudstjenester og arrangementer i Øster Lindet Sogn

September	Dato:	Tid:	Præst	
Søndag	13.	09.00	JP	Gudstjeneste
Søndag	20.	10.30	EK	Høstgudstjeneste, se omtale
Søndag	27.	09.00	JP	Gudstjeneste
Søndag	27.	19.00		Koncert med Ria Quist og hendes 5 korsangere, se omtale

Oktober

Søndag	04.	10.30	JP	Gudstjeneste
Onsdag	07.	19.30		Koncert med FolkLovers, se omtale
Søndag	18.	09.00	JP	Gudstjeneste
Søndag	18.	09.45		Menighedsmøde, se omtale
Søndag	25.	09.00	EK	Gudstjeneste
Torsdag	29.	19.00	JP	Stillegudstjeneste

November

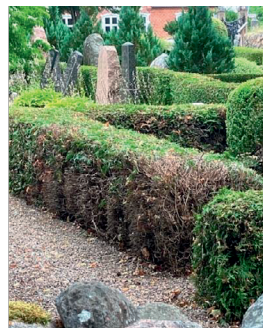
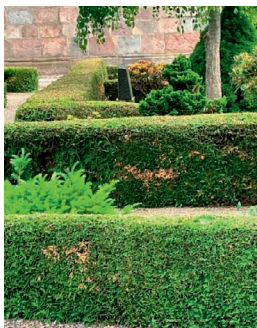
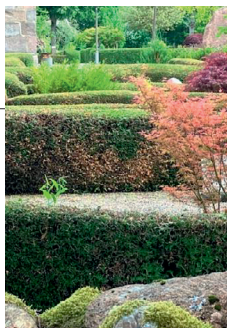
Søndag	01.	18.00	JP	Alle Helgen gudstjeneste, se omtale
Søndag	08.	09.00	JP	Gudstjeneste
Søndag	15.	10.30	EK	Gudstjeneste
Søndag	22.	19.30		Fællessangsaften, se omtale
Fredag	27.	15.00		Lindehusets Krybbespil, se omtale
Søndag	29.	13.30	EK	Familiegudstjeneste, se omtale

December

Tirsdag	01.	19.30		Adventskoncert med Øster Lindet koret
Søndag	13.	19.30	EK	De 9 læsninger, se omtale
Søndag	20.	09.00	JP	Sanggudstjeneste
Torsdag	24.	14.30	JP	Gudstjeneste Juleaften
Fredag	25.	10.30	EK	Gudstjeneste Juledag
Torsdag	31.	13.30	EK	Gudstjeneste Nytårsaften, se omtale

JP: Joanna Pedersen
EK: Erling Kristensen

*Bemærk:
vores thujahække er blevet
klippet. Desværre har en del
af dem fået brune pletter.
Vi håber pletterne forsvin-
der igen.*

Samtale med præsten:

Husk, det er altid en mulighed at tale med præsten om alt mellem himmel og jord.
Samtalerne er fortrolige.

Præsterne kan kontaktes på tlf.: Joanna Pedersen: 2040 8234 og Erling Kristensen: 2040 8236.

Kirkebil:

Det er til enhver gudstjeneste muligt for handicappede og ikke mobile pensionister at blive kørt til gudstjeneste (omkostningsfrit). Ring til Solveigs Taxa på tlf. 7484 1668 senest kl. 12.00 dagen før.

Se også kirkens hjemmeside <https://www.froespastorat.dk/> Vælg "Kirkerne" og "Øster Lindet Kirke"